

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

KANTAKARTASTA 3D-KAUPUNKITIETOMALLI

#kantakartastakaupunkimalli

OULU | Yhdyskunta- ja
ympäristöpalvelut

Taneli Hiltunen, paikkatietoinsinööri, Oulun kaupunki
+358503831328, taneli.hiltunen@ouka.fi

[@tanelihil](https://twitter.com/tanelihil)

3D:n ajankohtaiset 5/2017

- Kaupunkitietomalli vs. Meshmalli
- Kaupunkimallin perustukset
- Kaupunkimallin rakenne
- Level of Detail (LOD) & tavoitteet
- Ajatuksia tulevasta

Kaupunkitietomalli vs. Meshmalli

KANTAKARTAN VIIVAT YHDISTETTYNÄ
PISTEPILVIAINEISTOON (LASER/FOTOGR.)

- + Taustalla tietokanta
- + Semantiikka (kohteilla tietokannan tiedot; seinä tuntee olevansa seinä & katot kattoja)
- + Päivittyvä malli (sijaintikatselmukset)
- + Julkaisu CityGML & jatkojalostus

- Karskin näköistä LOD2-tasoisena mallina

VIISTOKUVIEN PERUSTEELLA
KOLMIOITU JA TEKSTUROITU PINTA

- + Helposti nätti malli

- Malli on kuva ajanhetkeltä
- Mallin päivittäminen
- Yhteydet tietokantoihin puutteelliset

Kaupunkitietomallin perustukset

3D-kaupunkimallin perustana **Trimble Locus -paikkatietojärjestelmä**

- Päivitty kantakartan päivityksen yhteydessä & yhteydet tietokantoihin
- 3D-kaupunkitietomallin painopisteenä keskusta-alue
- Lähdetty rakennukset edellä, mukaan myös katu ja viheralueet + infra
- Viistokuvaus vuonna 2018. → Viistokuvista meshmalli?

Työkalut kaupunkitietomallin rakentamiseen:

- Laserkeilausaineisto 100 km² keskusta-alueella
- **Trimble Locus** 3D-työkalut
- Pistepilviaineiston käsittely: **Terrasolid**
- Visualisointiohjelmistot: **Twinmotion, Infraworks...**

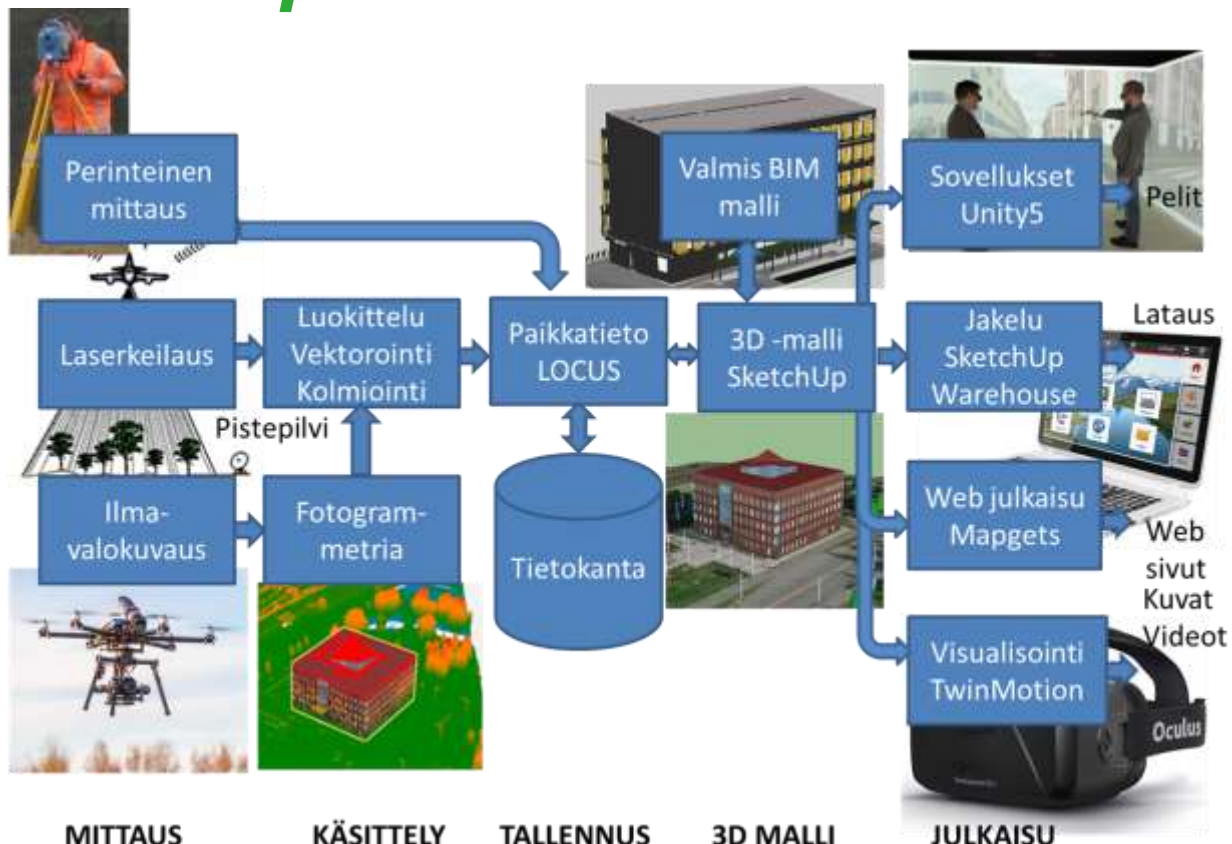
Rakennus- ja huoneistorekisteri
Kartankäsittely
Kaavarekisteri
Asemakaava
Yleiskaava
Ajantasakaavat
Kiinteistörekisteri
Tonttijakokartta
Tonttikartta
Yleisen alueen kartta
Rakennuslupakartta
Rakennus- ja huoneistorekisteri
Rakennusvalvonta
Osoite ja nimistö
Yritys
Väestö
Kiinteistökauppa
Maaomaisuus
Katu- ja viheralue
Lupa
Ympäristövalvonta
Maastomalli ja 3D-visualisointi
Paikkatietoanalyysit

Laserkeilaus 2017

- **Terratec Oy:** lentokone + keilain
- Keskusta-alue n.100 km² +lisäksi
muutama pienempi alue
- Luokiteltuna pistepilvenä
20 pistettä/m²
- Ortokuva 0,05m pikselillä
- Aikataulu:
  - Lento viimeistään 31.5.2017
  - Hyväksytty luokiteltu
lasereilausaineisto
hallussa 10/2017

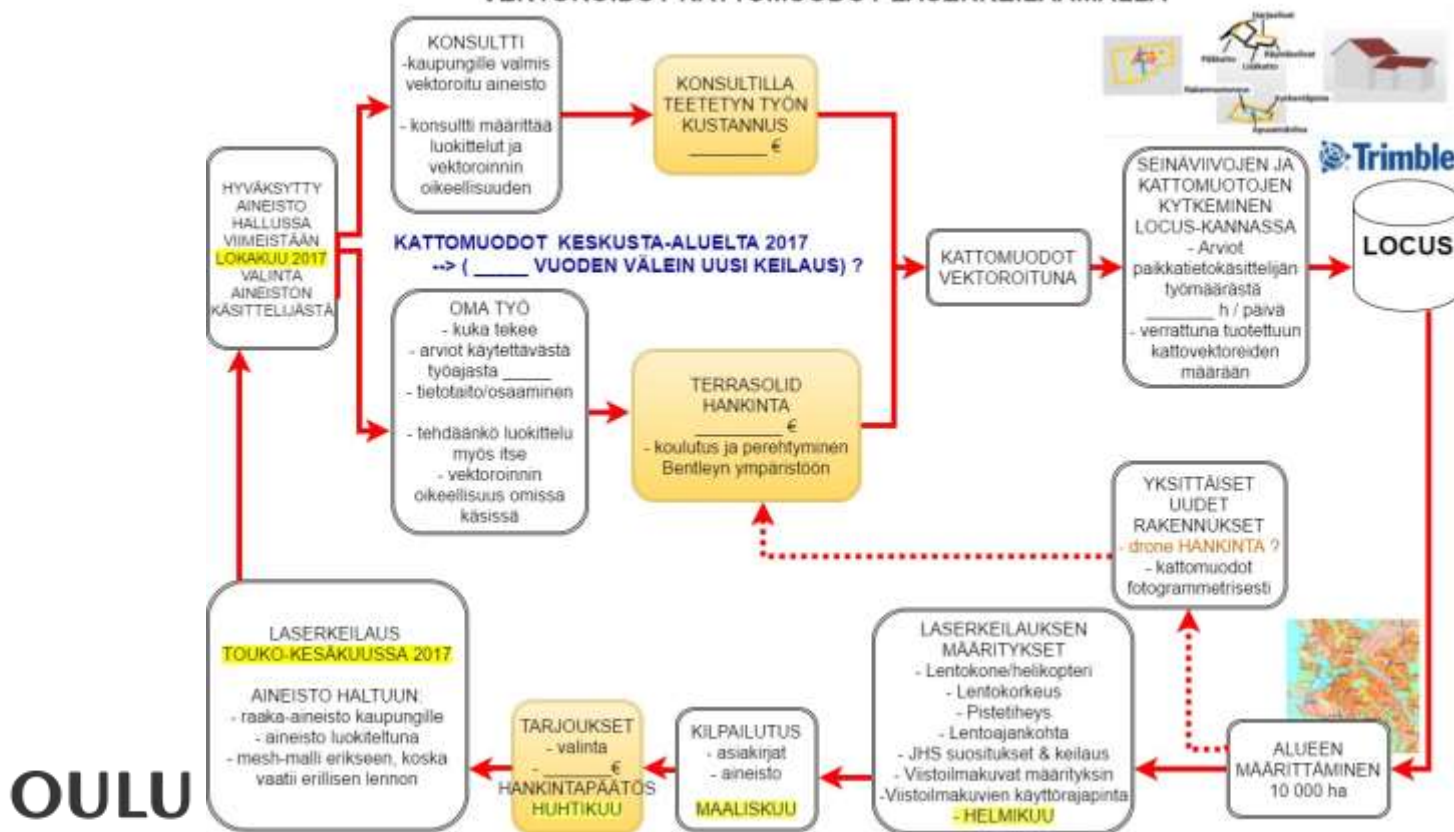
Kaupunkimallin rakenne

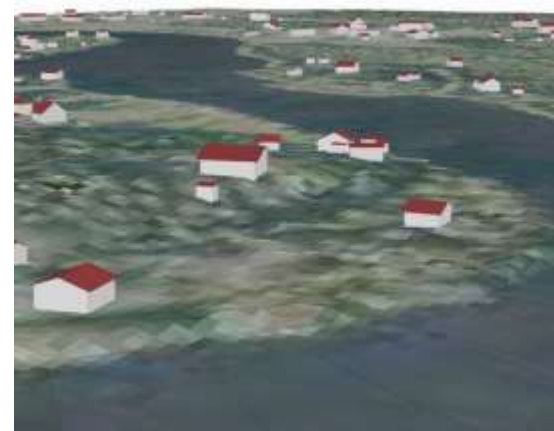
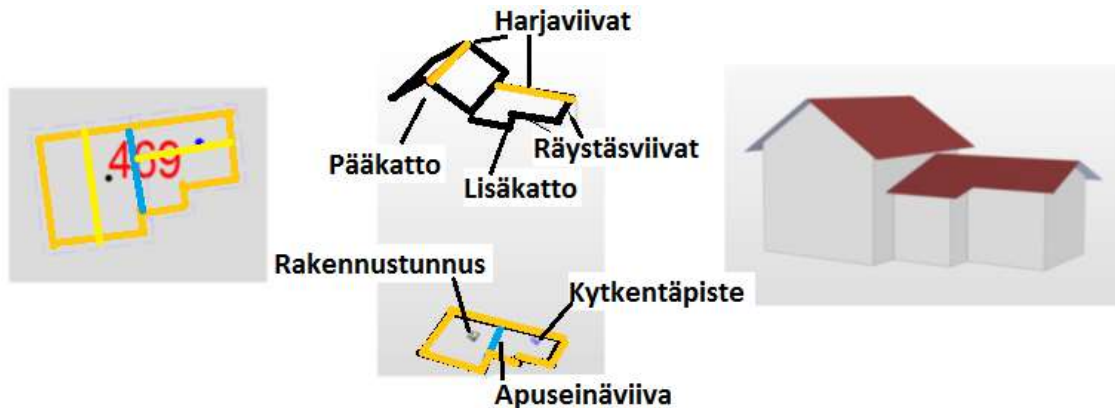

Kaupunkimallin päivittäminen

VEKTOROIDUT KATTOMUODOT LASERKEILAAMALLA

Locus-mallinnus (LOD2)

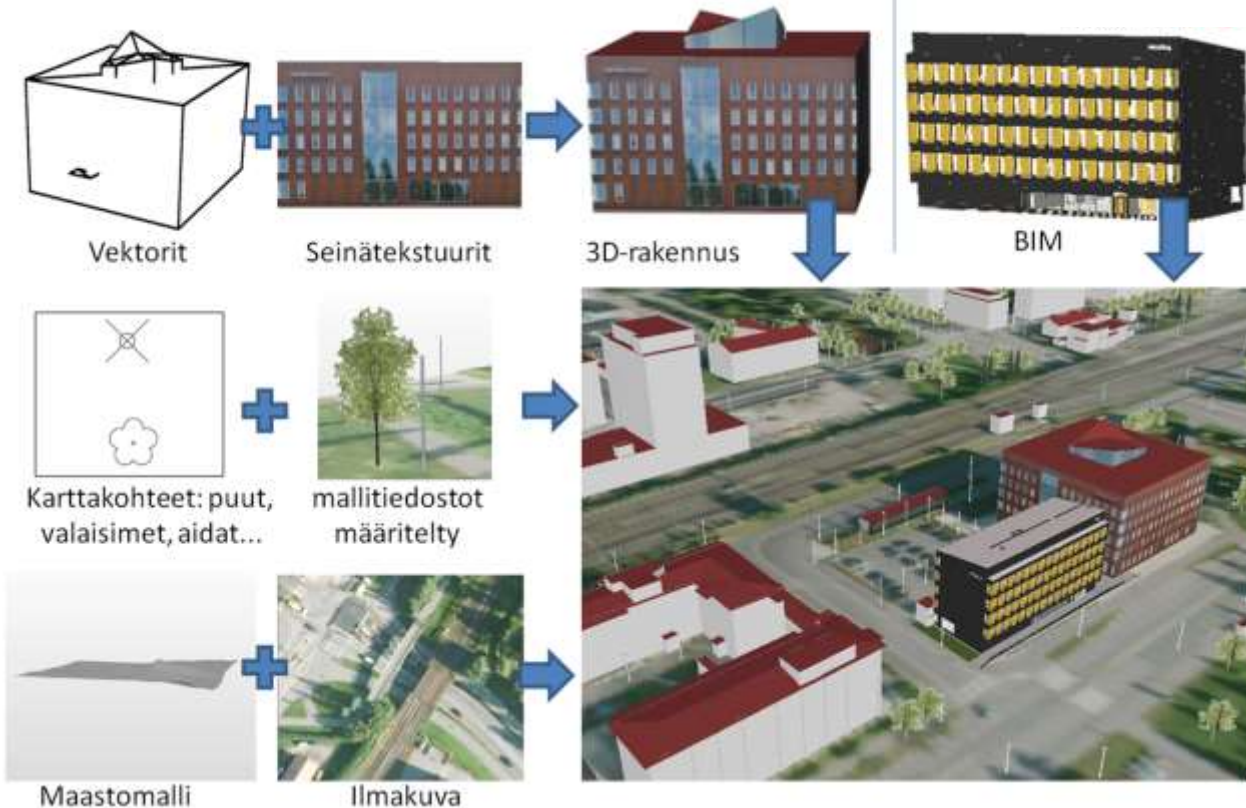

Tarvittavat viivatkohteet Locus-kannassa:

- Rakennuksen alueviiva
→ Seinäpinnat
- Rakennustunnukseen kytketyt räystä- ja harjaviivat
→ Pääkattopinnat
- Erilliseen kytkentäpisteeseen kytketyt räystä- harjaviivat
→ Lisäkattopinnat/kattolipat
- Mahdolliset apuseinäviivat puuttuville seinäpinnoille

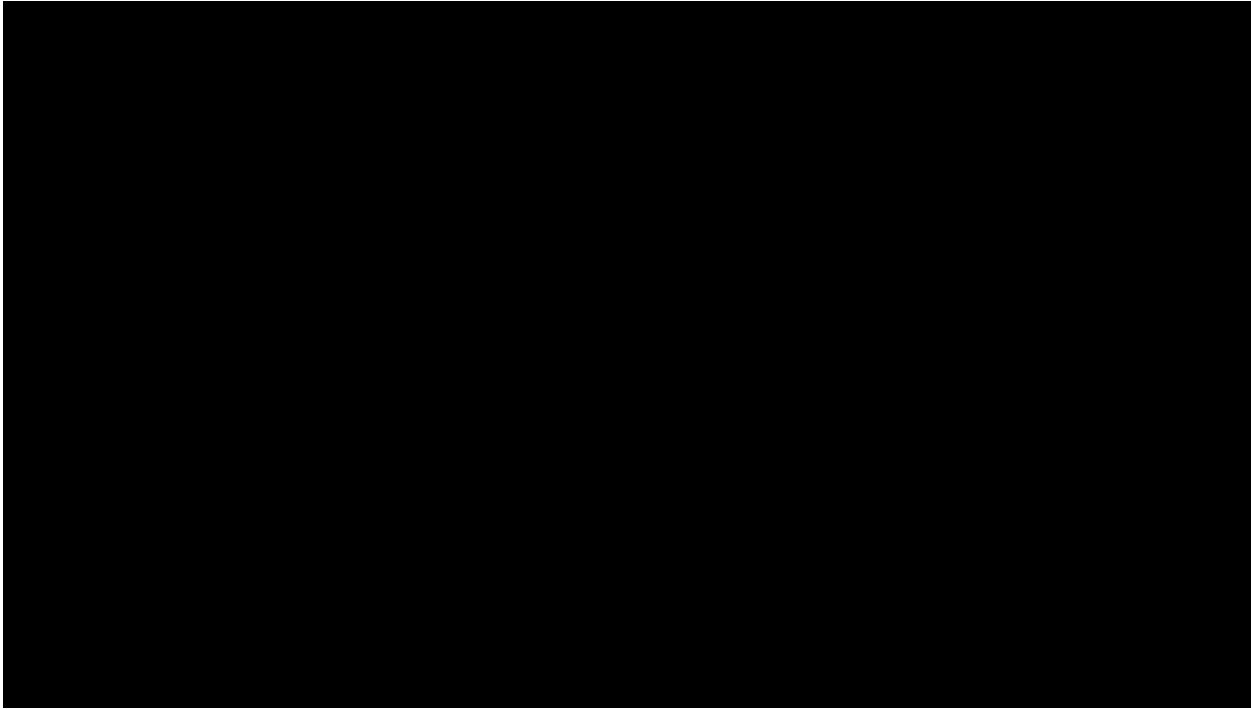
Kaupunkimallin rakenne

Kaupunkimallinen rakenne

Kaupunkimallin visualisointi

Level of Detail & tavoitteet

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

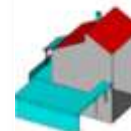

Taso	TILANNE kevät 2017	TAVOITE 2017-2019
LOD1	Koko Oulu	Koko Oulu, (keskusta-alue tarkempana)
LOD2	Alueet joissa kattomuodot: Yksittäisiä rakennuksia keskustassa & 2300 rakennusta Kiiminkijoella	Keskusta-alue & rajatut alueet
LOD3	Rakennukset, joille tietokantaan määritelty julkisivutekstuurit: Ympäristötalo	Rajatut kohteet, lähinnä keskusta-alueella
LOD3/LOD4 BIM-mallit	Yksittäisiä rakennuksia keskustassa	Rakennusluvan liitteenä & lupavalmistelun tukena

LOD1

LOD2

LOD3

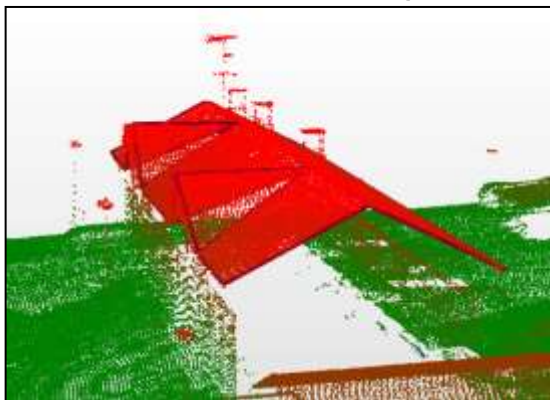

LOD4

Pilottialueet 2016

- Radanvarsi: Laserkeilausaineiston käsittely
→ kattomuotojen vektorointi & tuonti Locuskantaan
- Kalevan toimistotalo → visualisointi uudesta rakennuksesta
- Jokikylän uudiskartoituksessa → 3D-rakennuksia "sivutuotteena"
- Pikkaraisen kylän UAS-kartoitus → Fotogrammetrialla kantakarttaa

Oulun 3D-kaupunkimallin lataussivusto

- <http://avoindata.ouka.fi/3d/>

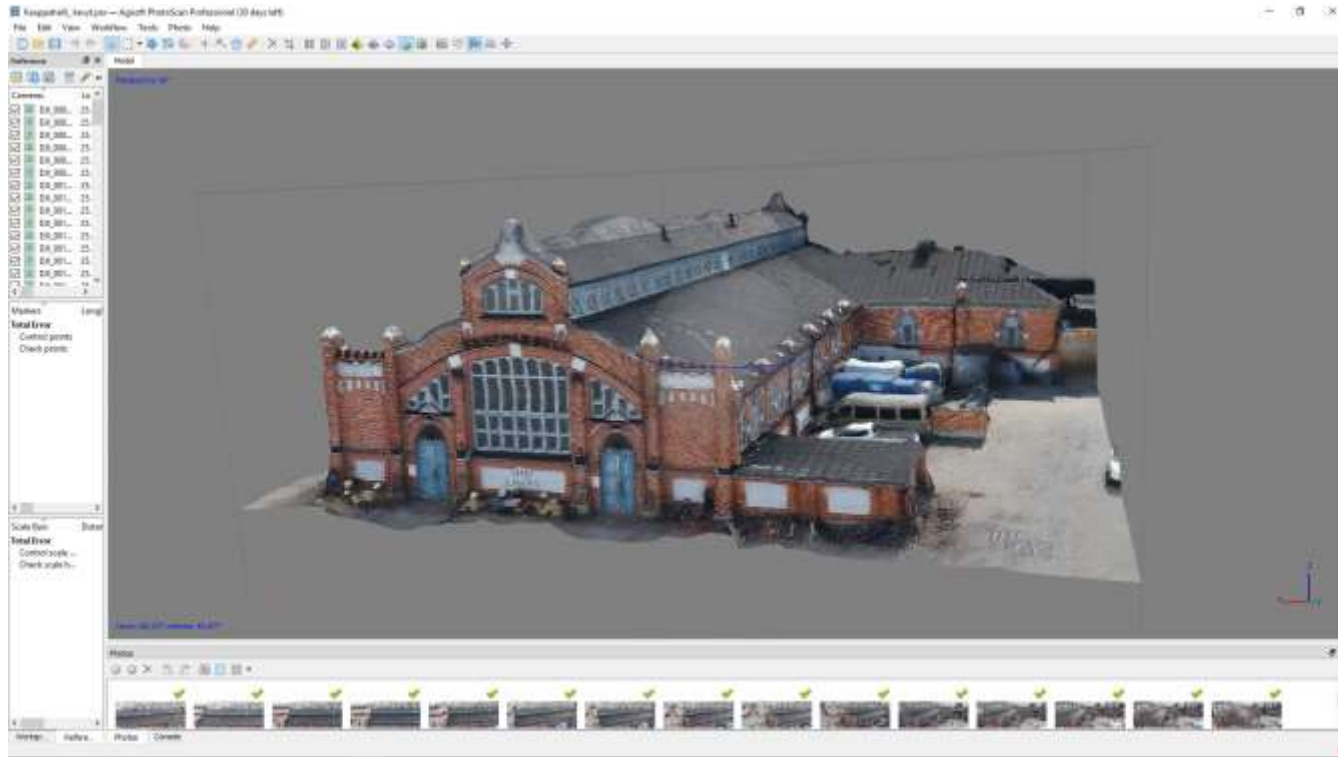
Ajatuksia tulevasta 1/2

- **Kaupunkimallin julkaistu** avoimena datana, <http://avoindata.ouka.fi/3d/>
  - Päivittyy tällä hetkellä pari kertaa vuodessa
  - Myös [SketchUp Warehouse](#) & [Mapgets](#)
  - Tulevaisuudessa CityGML, Citydb & kartta.ouka.fi 3D-webnäkö?
- **Perinteisen kantakartan** kuvaustapa & 3D:n vaikutukset (lajit selkeäksi & CityGML)
- **Automaation** mahdollisuudet kaupunkimallintamisessa. Jos kaupunkitietomalli ei olisikaan paikkatietojärjestelmässä, vaan tietokantojen tiedot vietäisiin erilliseen päivittyvään kaupunkimalliin.
- **Kaupunkimallin päivittäminen**, Geodrone testaus syksyllä, UAS-järjestelmä testikäytössä 1kk. Hankinta 2018?
  - Ortokamera, lämpökamera, viistokuvaus, videokuvaus.
  - Fotogrammetriaan perustuen pistepilviaineistoja, maastomalleja & ortokuvaa

Fotogrammetria & UAS

Fotogrammetria & valokuvat

Ajatuksia tulevast 2/2

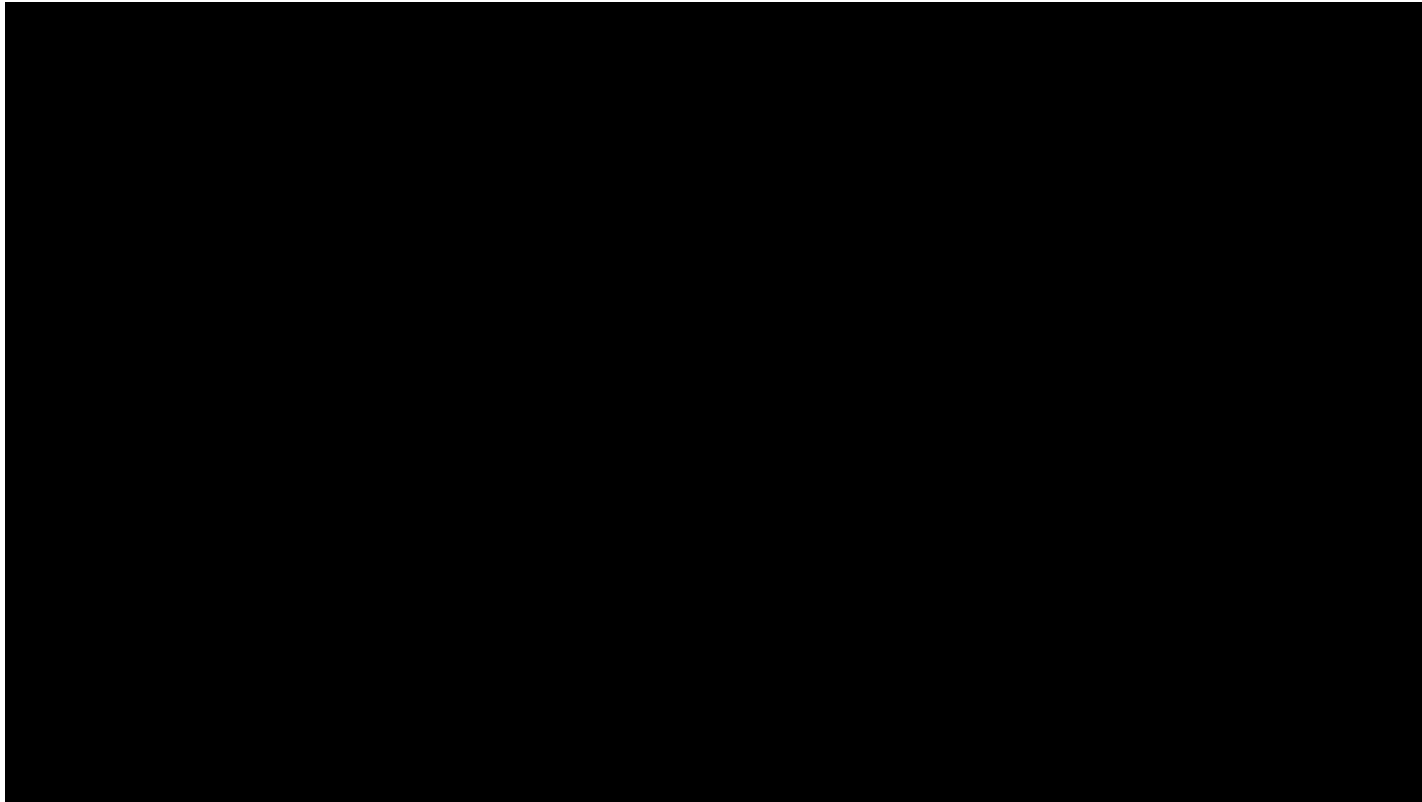
- Yhteistyö **Oulun yliopiston** kanssa & UBI Summer School 2017
  - Virtuaalimalit & fotogrammetrian hyödyntäminen mallintamisessa
  - Yliopiston hankkeissa haasteena ”pelillisten” mallien yhdistäminen kaupunkitietomalliin & hankkeiden päätyttyä mallien päivittäminen
- **KMTK** & tuleva yhteistyö keilausaineistojen kanssa. Läpi Suomen yhtenäistä standardoitua 3D-aineistoa (CityGML, IFC,...)
- Kehitetään läpi kaupunkiorganisaation ulottuva **3D-kokonaisuus?**
  - Rakennukset: BIM, rakennusvalvonta.
→ Sähköisen rakennusluvan liitteenä → elinkaari & säilytys?
  - Katu- ja viheralueiden suunnitelmat: Inframodel, IFC, Katu- ja viherpalvelut.
→ Trimble Connect-yhteydellä. → elinkaari & säilytys?
  - Oulun Vesi, Oulun Energia, Oulun Satama...?
- Visualisointi, Mannerheimipuiston suunnitelma herää eloon
  - Twinmotion **3D-visualisointi mukana kaupunkilaisten osallistamisessa**

Mannerheiminpuisto 2027

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

BACK TO THE FUTURE!!

24.4.2019 klo 11:30

24.4.2017 klo 11:30

Oulu kiittää!

